

WAASAN PÄIVÄLEHTI

GPT3

Artonumero 1 €
Verkossa ilmainen

ISSN 2954-243X

N:o 33

Sunnuntaina, 6 elokuuta

2023

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3 tekee osan rutiinimaisesta toimitustyöstä. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 1 €. Mainoshinta 6 €/palstamillimetri, mutta vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Uutiset

Karnevaalikulkua Taiteiden yössä 10.8.23

Kulkueessa pn tänä vuonna 9 ryhmää:

- Huumorikuoro LeidiSisters
- Kansallispuikutuulettajat – Folkdräktsvädrare
- Vaasan Indians dance group
- Tanssiurheiluseura Rolling, Joy of Dance
- Wasa Flamenco
- Projekt Liv
- Vaasan Viuhka ry
- Zamora Rytmit
- Samba Energia ja Peurat Ajovoiloissa

Kulkue lähtee Kaupungintalolta klo 19. Se kulkee pitkikn Hovioikeudenpuistikkoa Pitkällekadulle asti, ja palaa sitten kauppatorille, alatorin kautta Vaasanpuistikolle.

Lilliputti-junalla ilmaiseksi

Täällä olemme:
www.vpress.ovh

Viikon taide-elämys

Albert Edelfeltin maalaukset nyt Ateneumin näyttelyssä

Albert Edelfelt oli suomalainen taidemaalari, joka eli vuosina 1854–1905. Hän oli merkittävä hahmo suomalaisessa taidemaailmassa, ja hänen teoksiaan kunnioitetaan ja tutkitaan edelleen..

Tässä *Kesäilta*, 1883

Taiteiden yössä.

Junan aikataulu ja reitti löytyy vaasa.fi-sivustossa.

Museot auki Taiteiden yössä

Vaasan Taidehalli, Kuntsin modernin taiteen museo, Tikanojan taidekoti ja Pohjanmaan museo ovat avoinna klo 15:00-21:00 Taiteiden yössä ja sisäänkäsy on ilmainen.

Taidehallissa Kaupungintalon alakerroksessa Saku Soukan teoskokonaisuus Scope koostuu valokuvapohjaisista teoksista, readymade-pohjaisista installaatioista, videoesseestä sekä äänirunosta.

Tikanojan taidekodissa Kaarina

Heikinhiemon 5+ huonetta näyttely esittelee mittavan taiteellisen uran esteettisenä kokonaisuutena.

Sävyjä 1920-luvun paletilta, esillä pääasiassa suomalaisten taiteilijoiden teoksia museon omasta kokoelmasta.

Tikanojan taidekodin ystävät paistavat Tikanoja taidekodin pihassa vohveleita, vanhanajan leikkivälineitä pihassa sekä kasvialueen työpaja

80.000 minkkiä lopetetaan lintuinfluenssan takia

Ruokavirasto on tarkentanut lintuinfluenssatartunnan saaneiden turkiseläinten lopetuskriteereitä. Päätöksen perusteella kaikki minkit lopetetaan turkistarhoilta, joilla on todettu lintuinfluenssatartunta. Ruokaviraston te-

kemässä minkkejä koskevassa linjauspäätöksessä on huomioitu myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) näkemys. Kettuja ja supikoiria koskevat lopetuspäätökset tehdään edelleen tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Tällä viikolla on löydetty ensimmäinen tartunta Pohjanmaalla. (Ruokavirasti.fi)

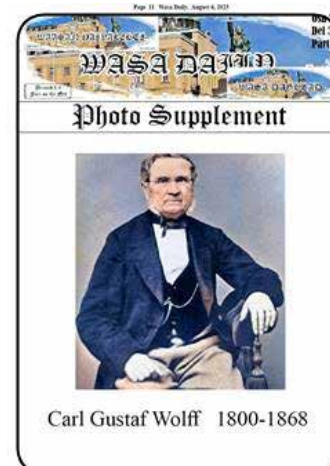
Sunnuntaikävely - joka sunnuntai.

Joka sunnuntai 10 km kävelymatkan päässä Salutorgetista. Lähtö tapahtuu Vapaudenpatsaan läheltä aukiolla (virallinen osoite on Hovrättsplanaden 15).

Kävelemme yhdessä ympäri Vaasaa, vauhti määrää osallistujat, ketään ei jätetä yksin. Myös lyhyempi reitti on mahdollinen. Sen jälkeen juodaan yhdessä kahvia (omalla kustannuksella). Sunnuntaikävelyn järjestää Vaasan Kävelyklubi.

Tule ja tutustu Vasaan!

Lisätietoa löytyy täältä: <http://www.vaasanmarssi.fi>

Kuvaliite sivu 11

Kukat Vaasassa. Kaupungin puutarhaosasto tekee varmasti upeaa työtä tänä keväänä. Tehdään kaupungistamme kaunis ja viihtyisä!

Ruokavirasto laajentaa lintuinfluenssan tartuntavyöhykettä

Suomessa on kesä-heinäkuussa 2023 todettu H5N1-tyypin korkeapatogeenista lintuinfluenssaa useilta paikkakunnilta. Tautia on todettu etenkin lokkilinnuista. Lisäksi viruksen aiheuttamaa tautia on todettu Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla tarhatuissa turkiseläimissä. Tällä hetkellä tartunta on todettu kahdellatoista turkiseläimillä. Selvityksiä jatketaan edelleen.

Ruokavirasto laajentaa 20.7.2023 tehtyä päätöstä eläintautilain nojalla tehdystä tartuntavyöhykkeestä, jolla pyritään estä-

mään taudin leviäminen edelleen. Tartuntavyöhyke kattaa Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien lisäksi nyt myös Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen maakunnat. Päätös on voimassa välittömästi.

Tartuntavyöhykkeellä on kielletty siipikarjan ja vankeudessa pidettävien lintujen pitäminen ulkona. Kielto koskee myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia pitopaikkoja. Poikkeusmahdollisuudet löytyvät päätöksestä.

Tartuntavyöhykkeellä toteutettavat toimenpiteet tartunnan leviämisen estämiseksi

Henkilöiden käynnit siipikarjan ja vankeudessa pidettävien lintujen eläinsuojassa on kielletty muusta kuin välttämättömästä syystä.

Siipikarjan tai vankeudessa pidettävien lintujen eläinsuojassa käyvien henkilöiden tulee pukeutua vain kyseisessä eläinsuojassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihtaa jalkineet eläinsuojan sisään- ja uloskäynnin yhteydessä. Lisäksi kädet on pestävä ja desinfioitava eläinsuojaan tullessa. Mikäli käsienvpesua ei ole mahdollista suorittaa, on kuitenkin desinfioitava kädet.

Lintujen rehut ja kuivikkeet on säilytettävä niin, että luonnonvaraiset linnut eivät pääse niiden kanssa kosketuksiin. (Ruokavirasto.fi)

Bussilinja Vaasa - Varsova

Tämä bussilinja aloitti toimintansa viikko sitten. Bussiyhtiön nimi on FlixBus. Millainen yritys FlixBus on?

FlixBus on globaali yritys, joka keskittyy älykkäisiin liikkuvuusratkaisuihin. Yritys tarjoaa mukavaa, edullista ja ympäristöystävällistä matkustamista tuotemerkeillä FlixBus, FlixBus, Greyhound Lines Inc ja Kâmil Koç. Älykkään liiketoimintamallin, verkkosuunnittelun ja

digitaalisen alustan ansiosta FlixBus on onnistunut vakiinnuttamaan asemansa Euroopan suurimmaksi toimijaksi pitkän matkan linja-autoliikenteessä.

Vuodesta 2013 lähtien FlixBus on kasvanut liikkuvuusalaalla ja luonut siten tuhansia työpaikkoja. FlixBus jatkaa jatkuvaa liikkuvuusmarkkinoiden tutkimista, ja vuonna 2018 FlixBus lanseerattiin Saksassa, samalla kun Ranskassa pilotoitiin maailman ensimmäisiä sähköisiä kaukoliikenteen busseja.

FlixBus aloitti samana vuonna

KOVINA AIKONA

Kertomus Suomen viimeisten

nälkävuosien ajoilta

KARLA. TAVASTSTJERNA

Suomentanut Juhani Aho

Julkaistu 1892.

OSA 30

Sitä ei Lehtimaa ollut aikonutkaan tehdä, mutta kun hän nyt näki, että hänen tekonsa tulisi heti paikalla ilmi, heilautti hän veristä kirvestään raivon vimmassa.

— Herra Jumala, älä tapa minua!

Lehtimaan kiihottuneeseen mieleen iski yhtäkkiä se ajatus, että hän oli valittu välikappale Jumalan rankaisevassa kädessä.

— Pelkäätkö sinä Herran vanhurskasta tuomiota, petetty naisparka? kysyi hän juhlallisesti ja astui askelen lähemmäs.

Silloin vasta keksi Anna verisen kirveen, ymmärsi kaikki ja karkasi täyttä kurkkua huutaen ovelle. Mutta kynnyksellä hän

sai iskun niskaansa ja lensi pästikkaa porstuaan, johon Lehtimaa oli jättänyt lyhdyn. Sen valossa iski hän naista toisen kerran kauniin niskaan, niin että päämelkein irtosi ruumiista.

Sitten sulki hän oven sen enempää kuolleista välittämättä ja alkoi tutkia torpan ruokavaroja. Hän söi syömistään ajattelematta ollenkaan, mitä oli tapahtunut, ja joi janoansa sammuttaakseen maitoa ja kaljaa. Kun nälkä oli lähtenyt, kosketti hän kädellä otsaansa ja katsahti ympärilleen. Vielä nytkin ajatteli hän mahdolliseksi sen, että hän pian voisi muuttua tähän torppaan sen haltijaksi.

Mutta sitten hänelle selvisi, että hän oli tehnyt työn, joka rangaistaan kuoleamalla. Yhtäkkiä muuttui hän varovaksi, näki, että tuvan seinäkello näytti vasta seitsemän ja ajatteli, että se ehkä voisi olla hänelle eduksi. Hän sammutti pöytä tuhkan, pisti leipää ja

voita taskuunsa ja lähti torpasta tähystellen varovasti ympärilleen pimeässä lumituiskussa. Hän ymmärsi että se oli hänelle eduksi, meni nopein askelin kylää kohden ja ennätti sinne vielä valvonta-aikana. Kummallista kyllä annettiin hänelle yösija muutamassa talossa, luultavasti siksi, ettei häntä siinä tunnettu, ja hän vaipui heti kohta sikeään uneen ruotiukon viereen uunille. Kahteen viikkoon ei hän ollut nukkunut lämpimässä huoneessa.

Turhaan etsi pohjalainen vaimo samana iltana Lehtimaata hänen perunakuopastaan saadakseen kertoa hänelle loistavista tulevaisuudentoiveistaan.

VIIDESTOISTA LUKU

Kevätpuoli lähestyi, oltiin maaliskuussa, ja ankara talvi oli kaatanut uhrinsa nälällä ja kylmällä, ja jos eivät kaatuneet maanneetkaan ihan tiepuolessa, niin kuin tappelun jälkeen, niin eivät he siitä kaukanakaan olleet.

Kurjissa majoissa, taloissa ja kuntien köyhäinhuoneissa heitä sen sijaan kuoli kosolti. Olihan tosin uupuneita nälkäisiä, jotka olivat jääneet yksin eivätkä jaksaneet vetäytyä parempaan paikkaan kuolemaan vaan suistuivat kinoksiin; mutta ne kuuluivat harvinaisuuksiin. Hätä ei yleensä ilmennyt kauhein kohtauksin, se merkitsi uhrinsa monta kuukautta edeltäpäin, kidutti heitä nälässä, lumessa ja pakkasessa; kuume hiipi heidän repaleittensa alle, iski laihuneisiin, jänteisiin ruumiisiin ja antoi heille hetkellisen kiihotuksen voimaa heittääkseen heidät sitten värisevinä ensimmäiseen tuvan nurkkaan. Kun horkan kohtaus oli ohitse, nousi työnhakija vuoteeltaan ja lähti kulkemaan edelleen tuiskussa ja viidenkolmatta pykälän pakkasessa. Kymmeniä tuhansia kulki näin läpi varakkaiden seutujen, ja näitä sotajoukkoja riitti kurissa pitämään joku kymmenkunta

linja-autoliikenteen USA:ssa tavoitteenaan tarjota uusi houkutteleva matkustusvaihtoehto Amerikan markkinoille. Vuonna 2021 FlixTrain lanseerattiin Ruotsissa ja vuonna 2022 yritys osti Greyhound Lines Inc:n.

Norja

40 poroa ylitti Venäjän rajan viime talvena ja nyt Venäjä vaatii 47 miljoonan Norjan kruunun korvauksia. Yli miljoona per poro.

Norja ja Venäjä

Venäjä on nyt julistanut Norjan olevan ”erittäin epäystävällinen” kansakunta. Aiemmin kaikki EU-maat ovat olleet ”epäystävällisiä” ja monet muut maat. Melkein jokainen maa, joka jollakin tavalla syytti Venäjää aggressiivisesta hyökkäyksestä Ukrainaa vastaan. Mitä tämä tarkoittaa, on epäselvää, mutta Venäjä on monissa tapauksissa heikentänyt Moskovan suurlähetystöjen toimintaedellytyksiä.

Putin 24.2.2022

TASSin referaatti Putinin puheesta 24.2.22, jossa hän ilmoitti, että sotilasoperaatio Ukrainassa on alkanut: ”Venäjän presidentti Vladimir Putin sanoi televisiopuheessaan torstaiaamuna, että vastauksena Venäjän päämiesten pyyntöön. Donbassin tasavalloissa, hän oli tehnyt päätöksen

suorittaa erityissotilaallinen operaatio ihmisten suojelemiseksi, ”jotka ovat kärsineet Kiovan hallinnon hyväksikäytöstä ja kansanmurhasta kahdeksan vuoden ajan.” Venäjän johtaja korosti, ettei Moskovalla ollut suunnitelmia miehittää Uk

Kehitystä selventäen Venäjän puolustusministeriö vakuutti, etteivät venäläiset joukot tähtää Ukrainan kaupunkeihin, vaan rajoittuvat vain kirurgisesti lyömiseen ja Ukrainan sotilasinfrastruktuurin estämiseen. Siviiliväestölle ei ole olemassa minkäänlaista uhkaa.”

Joten - ei uhkaa siviiliväestölle! Tämän jälkeen 10 000 siviiliä on kuollut, heidän joukossaan 500 lasta.

Ja useimmat jokapäiväiset kuivat Ukrainan pommitetuista kerrostaloista on esitetty.

Ja Moskova on varmasti miehittänyt noin viidenneksen Ukrainan alueesta.

Suurimman osan ajasta valehtelemisessä on ongelmia. Jos joskus pysyt poikkeavasti totuudessa, kukaan ei myöskään silloin usko sinua.

Presidentti-vaalit

nimismiestä käytyreineen. Kohtaloonsa tyytyväisyyttä ja suomalaisen luonteen hämmästyttävää itsensäkieltämistä, joka voittaa parhaimmankin sotakurin!

Kun tuollainen matkue lähestyi määräraikkaansa, oli kuitenkin aina joku, jonka voimat eivät olleet kokonaan loppuneet, ja hänen avullaan päästi lähimpään taloon, josta tietysti ei voinut ajaa ulos kuolevaa.

Merkillisiä voimainponnistuksia kesti Suomen kansa tuona talvena. Spartalaiset heittivät aikoinaan heikot lapsensa kuolemaan: meidän köyhempi kansamme antaa lastensa sen sijaan neljänä viitenä ensi vuotena harjoittautua kovaa elämää varten yllään yksi ainoa vaate: paita. Ja siitä on jälkeenjääville hyötyä. Sellaiset nälkä- ja kylmäkoetukset, joita he kestivät, eivät joudu häpeään uusimpain nälkätaiteilija-urosten rinnalla.

Mutta Suomen kansa suoritti

voimainkoetuksensa tietämättömyyden vaatimattomuudella, ilman röyhkeyttä ja äänekkäitä valituksia. Monen kärsivän mieleen johtui, jos hän oli paljon lukenut Raamattua tai kuullut sitä selittävän, että Suomen kansaa ei voinut verrata Jumalan valittuun kansaan, joka kantoi Herran rangaistukset ulkonaisella mahdollilla, veti säkin päänsä päälle ja repeli tukkaansa suruvirsiä veisaten, sillä nämä ne ilman suuria sanoja hiljaisesti heittivät henkensä jossain pimeässä tuvannurkassa. Eikä tullut heidän luokseen mikään kaunis vapahtajakaan kunniankruunu päässään ja pukeutuneena valkoisiin vaatteisiin ruokkimaan tuhansia. Mutta sen sijaan saattoi tapahtua, että äiti, jolla vielä oli vähän voimia jäljellä, tarjosi kuusivuotiaalle pojalleen kuihtuvaa rintaa sammuttaakseen polttavaa janoa.

Vaikea talvi oli ehtinyt pääsiäiseen ja ylösnousemisen juhlaan,

Mika Aaltola ehdokkaaksi

Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola on ilmoittautunut presidenttiehdokkaaksi. Hänellä ei ole mitään puoluetta taustalla, vaan hän on ehdokkaana tukiyhdistyksen turvin.

Tänään

Helsinkiin 10€:lla

Flixbus aloitti viikko sitten busiliikenteen Vaasan ja Varsovan välillä. Mutta jos Vaasassa pääsee bussiin, ei tarvitse matkustaa aina Puolaan asti. Voit jäädä pois muun muassa Närpiellä, Porissa, Turussa, Salossa ja Helsingissä.

Tämä on siis uusi ja halpa tapa päästä pääkaupunkiin.

Jos haluat vierailla pääkaupungissa, vaihtoehtoja on useita. Liput ovat edullisimmat, jos ostat ne ajoissa. Tässä vertailussa olemme tarkastelleet hintoja lähes kuukauden päästä, keskiviikkona 24.8., mutta lähtevät aamulla klo 7.

Juna

Juna lähtee Vaasan rautatieasemalta klo 6.44 ja saapuu Helsinkiin 4 tunnin ja 10 minuutin

kuluttua juuri ennen kello 11. Vaasasta Helsinkiin kulkee päivittäin 9 junaa. Junat ovat mukavia, tilavia ja turvallisia, kuten myös bussit kaikkeen. Junamatka pääkaupunkiin tänä aamuna 24. elokuuta maksaa 38 €.

Omnibus

Bussi lähtee Vaasan matkakeskuksesta klo 7.50 ja saapuu Helsinkiin klo 14.15, joten matka-aika on 6 tuntia ja 25 minuuttia. Tämän matkan hinta 24. elokuuta on 12 € ja 90 senttiä. Omnibussilla on 4 lähtöä Helsinkiin päivittäin ja matka sinne voi olla Tampereen, Porin tai Turun kautta. Päivän muut lähdöt maksavat 12.90-19.90.

Flixbus

Bussi lähtee matkakeskuksesta klo 7.20 ja matka Porin ja Turun kautta kestää 7 tuntia ja 20

ja hätäantyneissä heräsi jo vähäinen toivon kipinä. Valo toi lämpimän tullessaan, ja lämpimän kanssa läheni kesä ja pelastus pahimmasta hädästä.

Kun valo koitti, paljastuivat samalla kaikki pimeyden työt. Silloin ajoi Lehtimaakin törkeänä rikoksentekijänä, puettuna kirjaan vangin vaatteisiin ja laihtuneet jalat ja kädet pistettyinä raskaisiin rautoihin, käräjäpaikkaan, joka oli hämäläisessä kylässä lähellä Kotkaisten kartanoa.

Uramon kaksoismurha loppupuolella marraskuuta oli herättänyt pelkoa ja kauhistusta koko paikkakunnalla. Kaikista kummallisinta oli, ettei murhamies ollut murtautunut auki torpanväen rahakirstua ja siitä vienyt heidän säästöjään, vaikka hänellä olisi ollut koko yö toimiakseen. Epäluulo sattui melkein heti paikalla Lehtimaahan, koska hänen edellinen ryöväysyrityksensä oli hyvin tunnettu ja kun hän kohta

murhan tehtyään oli kadonnut paikkakunnalta. Häntä kuulutettiin kirkoissa ja sanomalehdissä, ja kuukauden kuluttua hänet vangittiin lähellä Hämeenlinnaa.

Maaliskuussa oli käräjät. Suurin talo kylässä oli jo muutamia päiviä ollut tuomarin ja kahden hänen apulaisensa hallussa, ja avarassa salissa oli Raamattu auki pöydällä lakikirjain ja pöytäkirjain vieressä. Kevätkäräjäin suurin ja jännittävin juttu oli Uramon murha, jota varten parikymmentä todistajaa oli kutsuttu kuulusteltaviksi. Mutta kuitenkin ei yleinen syyttäjä näyttänyt oikein tyytyväiseltä parhaisiinkaan todistajiinsa, joiden kanssa hän oli kauan ja pitkään yksityisesti jutellut.

JATKUU...

Viiri Ukrainan väreissä

löytyy esimerkiksi Vaasasta osoitteesta Koulukatu 37. Luultavasti myös muualta.

minuuttia. Saavut klo 14.40 ja tämän keskiviikon hinta on 10€. Flixbus on siis halvin, vaikka Onnibus vain hieman kalliimpi. Flixbusilla on vain yksi lähtöpäivässä Vaasasta. Liikennettä ohjaavat Baltian maiden bussiyhtiöt, mikä voi tarkoittaa, että kuljettaja ei puhu suomea tai ruotsia, ei ehkä edes englantia. Se voi olla tärkeää, jos tarvitset neuvoja esimerkiksi myöhästymistilanteissa. Mutta Flixbusin suuri etu on, että voit jatkaa samalla bussilla Helsingistä Tallinnaan Virossa tai Riikaan Latviassa - tai Puolaan.

Lento

Finnair lentää Vaasasta Helsinkiin elo-keskiviikkona. Lähtöjä on kolme, aikaisintaan klo 5.50. Lentoaika on yksi tunti ja hinta 84 €. Päivän lähtö maksaa 189 €. Lentoaika on yksi tunti, mutta lento ei ole kovin edullinen, vie aikaa liikkumiseen ja matkatarviden noutoon Helsingissä ja bussilla tai junalla keskustaan matkustamiseen (mikä myös maksaa). Voit laskea matka-aikaan yhteensä 3 tuntia, joten lento ei ole paljon nopeampi kuin juna. Mutta se on kätevää, jos aiot lentää Helsingistä muualle maailmaan.

Oma auto

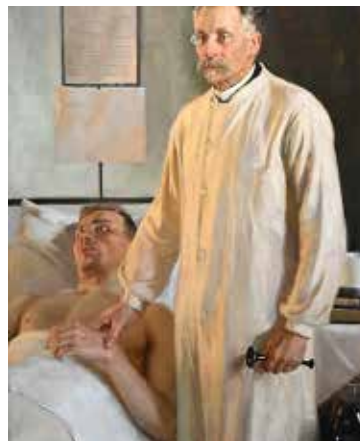
Omalla autolla matkustaminen on kätevää, matkatavaroita voi ottaa paljon mukaan ja jos seurueessa on useampi henkilö, siitä tulee erittäin edullista, varsinkin jos ajetaan omalla autolla ja lasketaan kuluksi vain bensakulut. Vaasan ja Helsingin välinen etäisyys on hieman yli 400 km. Normaali henkilöauto käyttää bensiiniä tällä reitillä 50 €. Mutta jos ajat sähköautolla, se voi maksaa vain 15 euroa. Ja sitten on hyvä

tietää, että pysäköinti Helsingissä on erittäin kallista, jopa 50 € per päivä.

Tapahumat

ATENEUM, Helsinki

ALBERT EDELFEITIN näytely on avattu ja jatkuu 17.9 asti.

Todella näkemisen arvoinen!

TIKANOJAN TAIDEKOTI

Kaarina Heikinheimon 5+ huonetta näyttely

Tekstiilitaidetta, kuparilangasta tekstiilireliefeihin Vaasalainen tunnettu tekstiilitaiteilija. Näyttelyssä mittavan kaavan esteettinen kokonaisuus. Näyttely jatkuu 24.9. asti

WASA FUTURE FESTIVAL

7-12.8.23

Tapahuma on maksuton, ja avoin kaikille.

Wasa Future Festival kokoaa yhteen osaavia ja motivoituneita henkilöitä yritysmaailmasta korkeakouluihin ja paikallis-päättäjistä ministereihin ratkomaan ongelmia ja luomaan ratkaisuja talouden, teknologian ja kulttuurin saralla.

80 puhujaa

<https://wasafuturefestival.fi/>

VAASA: TAITEIDEN YÖ, 10.8.23

RITZ taiteiden yössä 10.8.23

Tervetuloa Ritziin Taiteiden yön aikana! Ovet aukeavat klo 17 ja meillä on taidenäyttely yläaulassa ja paikalliset bändit soittavat koko illan salissa klo. 18-22.30. Kahvila/baari on auki ja sieltä voi ostaa juomia ja snacksit!

Ilmainen sisäänpääsy ja ikärajon!

17:00-22:00 ONKO SIELLÄ VAIN SINISTÄ? / Emma Soinen-Strömmanin taidenäyttely

18:00 – 18:30 Roosa Karhunen & band

18:45 – 19:15 Gubbrockarna

19:30 – 20:00 Frogging rocks

20:15 – 20:45 Floo Fighters

21:00 – 21:30 Hammerland

21:45 – 22:30 Super Tsunami

Kansallisgalleria KIASMA, Helsinki

ILMAISPÄIVÄ 8.9.23 KLO 10-20.30

<https://kiasma.fi/>

KOKKOLAN SYYSKAMARI 16-19.8.23

Taiteelliset johtajat:

Antto Tunkkari

Pauli Pappinen

www.kokkolansyyskamari.com

CHRISTINA BAROQUE

1-3.9.23

Kristiinankaupungissa

www.vaasabaroque.fi

VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

KESÄN KAIHO 7.9.23 klo 19

Vaasan kaupungintalo

LAPUAN URKUFESTIVAALI

7-10.9.23

Taiteellinen johtaja:

urkutaiteilija Jimi Järvinen

www.lapuanurkufestivaali.fi

KUNTSIN MODERNIN TAITEEN MUSEO

Viivasta tilaan-näyttely

9.9.23 - 14.4.24

Miten taiteilijat työstävät viivaa, mihin sen muoto asettuu yksinkertaisena lyijykynä- ja hiilipiirustuksena tai tällaisena installaationa. Viivan variaatioihin voi tutustua Kuntsin modernin taiteen museossa esillä olevassa ryhmänäyttelyssä. Sekä suomalaiset että kansainväliset nykytaiteilijat – 18 taiteilijaa ja taiteilijaryhmää – esittäytyvät viiva osana taiteellista työskentelyään.

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

”Nunia ja konnia”, ensi-ilta 9.9.23

Svengaava musikaalikomedia

WASA TEATER

”Vänd om min längtan”

Ensi-ilta 16.9-23

Ann-Luise Bertellin, Thomas Enrothin, Åsa Jinderin, Nils-Petter Ankarblomin uusi pohjoismainen musikaali. Ohjaus Erik-André Hvidsten.

<https://www.wasateater.fi/>

VAASA BAROQUE

Syksyn oopperatapaus – Höstens operahändelse!

Joseph Martin Kraus: PROSERPIN

Krausin ooppera Proserpin saa

Vaasa Baroqueissa Suomen ensi-iltansa kansainvälisen

solistikaartin ja Vaasan kaupunginorkesterin esittämänä.

Esitykset ovat pe 13.10.2023 ja la 14.10.2023 klo 19.00 Vaasan kaupungintalon juhlasalissa.

<https://vaasabaroque.com/>

TEKNOLOGIA 23

7-9-11-23 Helsingin Messukeskus

Pohjoismaiden johtava teollisuuden teknologiatapahtuma

teknologia.messukeskus.com

RUSK

Kamarimusiikkia Pietarsaareissa 21.-25.11.2023

Kuninkaallinen juhla

Kansainvälistä luovuutta vuoden pimeimpään aikaan

<https://ruskfestival.fi/>

Ilmaston

muutos

Sadekatastrofi Pekingissä

Kiinan historian kuumimman kesäkuun jälkeen maa on nyt kokenut historian rajuimman sateen.

Muutaman päivän ajan Pekingissä satoi yhtä paljon kuin muuten sataa vuodessa, jopa 750 millimetriä, mikä on aivan uskomaton määrä.

Ukraina

Ukrainan presidentti Volodymyr Zelenskyy: Venäjän hyökkäyksen rikokoma kansainvälinen sääntöihin perustuva järjestys on palautettava – Ukrainan presidentin puhe

Hyvät ukrainalaiset, toivotan teille hyvää terveyttä!

Tänään on jälleen aktiivinen päivä kansainvälisille ponnisteluillemme. Tiimimme työskentelee Jeddahissa, Saudi-Arabiassa, rauhankaavan osavaltioiden johtajien neuvonantajien kokouksessa.

Yhteensä siellä on edustettuna 42 maata. Eri maanosat, erilaiset poliittiset lähestymistavat globaaleihin asioihin, mutta kaikkia yhdistää kansainvälisen oikeuden prioriteetti. Ja juuri tätä varten Ukraina ehdotti rauhankaavaa, koska Venäjän aggression rikokoma kansainvälinen sääntöihin perustuva järjestys on palautettava. On erittäin tärkeää, että siellä, Jeddahin kokouksen sivussa, käydään kahdenvälisiä neuvotteluja kumppaneiden kanssa. Kiitos valtuuskunnallemme tästä työstä: maailman lujittaminen on yksi tärkeimmistä tehtävistä. Mitä suurempi maailman lujittaminen oikeudenmukaisen rauhan palauttamiseksi on, sitä nopeammin tehdään loppu pommeille ja ohjuksille, joilla Moskova haluaa korvata kansainvälisen oikeuden normit.

Toinen Venäjän ohjushyökkäys maatamme vastaan oli tänään. Kinzhal, Kalibr ohjukset. Heidän kohteensa oli Motor Sich ja Hmelnytskin alueemme. Jotkut

ohjuksista ammuttiin alas, kiitos ilmapuolustusotureillemme tästä.

Mutta vaikka tällaisia venäläisiä hyökkäyksiä tapahtuu kuinka monta, ne eivät silti anna viholliselle mitään. Joka tapauksessa suojelemme vapautta Ukrainalle, koko kansallemme. Ja Venäjä ei pysty korvaamaan kansainvälistä oikeutta terrorilla, kriiseillä tai millään pelottelulla. Kirjaimellisesti joka viikko maailma todella lisää voimaa suojellakseen normaalia elämää.

Tällä viikolla kiitän Saksaa ja Liettuaa uusista puolustus- ja turvallisuuspaketeista meille, sotilaillemme. Ensi viikolla odotamme uusia ratkaisuja – uusia paketteja.

Työskentelemme myös entistä enemmän saavutuksia ja mahdollisuuksia puolustusteollisuudessamme. Tulokset ovat olemassa, kaikki voivat nähdä ne, ja ne ovat reiluja tuloksia, oikein. Ne osoittavat hyökkääjälle, mitä sen aggressio tarkoittaa. Älä näytä televisiossa, vaan juuri siinä paikassa, josta tämä sota tuli Ukrainaan, alueelle, maailmaan. Sen, joka tuo ongelmia muille, täytyy tuntea, mitä ongelmat ovat.

Ja kiitän Ukrainan turvallisuuspalvelua, laivastoamme ja jokaista soturia, joka palauttaa oikeuden ja opettaa Venäjää tappioihin.

Ukraina voittaa tämän sodan. Maailma voittaa tämän sodan. Totuus voittaa tämän sodan. Pääasia, että me kaikki Ukrainassa ja kaikki maailmassa, jotka arvostamme normaalia elämää, työskentelemme sataprosenttisesti ilman taukoa voiton vuoksi. Yhtenäisyytemme, kykymme rakentaa voimaa ja kykymme tuoda sota takaisin sinne, mistä se tuli. Se on Venäjälle konkreettisin.

Ja vielä yksi.

Ensi viikolla työemme julkisten instituutioiden puhdistamiseksi niiltä, jotka yrittivät vetää menneisyydestä kaikki ne vanhat tavat, vanhat suunnitelmat, jotka heikensivät Ukrainaa hyvin pitkään, vuosikymmeniä, jatkuvat. Maassamme ei enää ole vanhoja formaatteja – niitä formaatteja, jolloin toiset puo-

Suomen historiakustannus

Kirja "Alexandra Theodora Frosterus-Såltin och hennes taylor" on ilmestynyt. Myynissä mm täällä:

- adlibris.fi

- <https://akateeminenwebshop.com/>

lustivat valtiota ja kansaa ja toimitettiin asetetta sekä valtion että kansan oman etunsa palvelukseen. Ei ole väliä, kuka tämä henkilö on – onko hän "sotilaskomissaari", onko hän varajäsen tai onko hän virkamies - jokaisen on tehtävä työtä vain valtion hyväksi. Olkoon niin.

Kiitän kaikkia Ukrainan puolesta taistelevia! Kaikilla alueilla: Kupiansk, Lyman, Bakhmut, Avdiivka, Mariinka, Shakhtar, Zaporizhzhia.

Kiitän kaikkia eteenpäin vieviä, eteenpäin vieviä ja vain eteenpäin!

Kunnia Ukrainalle!

Lisenssi: Creative Commons Nimeä-Ei-kaupallinen-Ei johdannaisia 4.0 International. Linkki: www.president.gov.ua

gov.ua

Venäjä

"Erikoisoperaatio päättyy 5 päivässä"

Moscow-lehden Izvestia mukaan yli 500 päivää sitten:

"Izvestian haastattelemat asiantuntijat uskovat, että Venäjän armeija voi suorittaa operaation viidessä päivässä." "Tämä on lähökohta. Näin kauan päätoimien tulisi kestää suurten kaupunkien

ulkopuolella. Sen perusteella mitä nyt tapahtuu, [Ukrainan] itä-, keski- ja eteläalueet voidaan vapauttaa.

"Venäjälle on äärimmäisen tärkeää vapauttaa paitsi Donbass Kiovan hallinnon miehitysjoukoista, myös koko Ukrainan vasen ranta sekä sen Mustanmeren alueet. Dnepr, Zaporozhye, Mariupol, Odessa, Ochakov, Nikolaev, Kherson ja muut kaupungit, joissa on Venäjän federaation kannalta tärkeitä teollisuus- ja puolustusyrityksiä. Jos ne ovat Moskovan hallinnassa, tämä tarkoittaa, että Venäjä on voittanut lännen ja vienyt slaavilaisen kumppaninsa Yhdysvaltojen ja Naton vaikutuspiiristä,"

"Selvittäessään kehitystä Venäjän puolustusministeriö vakuutti, että venäläiset joukot eivät kohdistakaan Ukrainan kaupunkeja, vaan rajoittuvat vain kirurgisesti iskuihin ja toimintakyvyttömyyteen Ukrainan sotilaalliseen infrastruktuuriin. Siviiliväestölle ei ole olemassa minkäänlaisia uhkia."

Kuinka monta siviiliä on kuollut sen jälkeen. Liian monta. Aivan liikaa.

Ei enää viisumia Pietarissa

Moskovan lehdet kertovat, että Suomen Pietarin konsulaatti ei enää myönnä viisumeita venäläisille, jotka haluavat matkustaa

Suomeen. Tämän uutisen tarkoitus näyttää olevan osoittaa, kuinka epäystävällinen Suomesta on tullut. Mitä ei mainita ollenkaan, on se, että Venäjä on sulkenut siellä olevan konsulaatin. Viisumin myöntäminen on vaikeaa, jos neuvottelu on suljettu Venäjän käskystä.

”Mutta voimme aina matkustaa Pohjois-Koreaan”, kirjoittaa lukija kommentissa.

Medvedevin kommentit

Venäjän ex-presidentti, jonka savenalinnat todennäköisesti herättävät huomiota. Se ei välttämättä ole diplomatia. Hänen sanoituksesta ei voi havaita myötätuntoa niitä kohtaan, jotka näkevät nälkää Venäjän viljasopimuksen irtisanomisen vuoksi. Sanat kuten ”tukehtuminen haiseviin ulosteisiin”, kusipäät, paskiaiset, imbesillit” - sopivatko ne entiselle presidentille?

”Vihollisemme ei onnistu saavuttamaan menestystä vastahyökkäyksen aikana. Tämä tarkoittaa, että tarvitaan informaatiovoittoja. Olkoon pöyhkeitä ja irratiionaalisia. Siksi iskut siviilikohteita vastaan ovat myös natselle ja heidän värvälleen väestölle hyväksyttäviä. Monet ukroimbessiilit ovat vilpittömästi tyytyväisiä. Lisäksi Ukrainan yhteiskunnan jännitysaste Osa väestöstä, vaikka peloissaan, ei ole vielä unohtanut, miten ajatella. Kyllä, ja lännen omistajat osoittavat kärsimättömyyttä: missä lopulta on sinun pirun voittosi?

Siksi Banderan paskiaiset valitsevat yhä useammin rauhanomaisia siviilikohteita rajuihin hyökkäyksiinsä. Kaikkien tulee olla valmiita tähän.

Ja meidän on valittava lakkoillemme epätyypillisiä kohteita. Ei vain varastotiloja, energiakeskuksia ja öljypohjaa. On muita paikkoja, joissa meitä ei vielä odoteta. Ja missä vaikutus on erittäin merkittävä.

Tehdään siis päätös: joko Eurooppa täyttää vihdoinkin reilut vaatimukset Venäjän viljakaupalle tai anna niiden vain hillitä ruokahaluaan. Ja niin tämä Borrell ja hänen kasvattilapsensa, jotka syövät kolmessa kurkussa, voivat vahingossa kuolla tukehtuessaan haiseviin ulosteisiin.

Tarvitset sitä itse tiukalla ruo-

kavaliolla. Pelkkää vettä, siinä kaikki. Ja sitten, kuin Afrikan jyvää, Borrell ja hänen vastaavat kusipäänsä juoksevat heti pensasiin. Emme tiedä mitään, otamme viljaa vain lihavakasvoisille syntyperäisille eurooppalaisille. Ja kuinka he puristivat ne yhteen salonkiaddiktien kanssa - vartija, meillä on nälkä.

Tehdään siis päätös: joko Eurooppa täyttää vihdoinkin reilut vaatimukset Venäjän viljakaupalle tai anna niiden vain hillitä ruokahaluaan. Ja niin tämä Borrell ja hänen kolmikurkkulapsensa voivat vahingossa kuolla tukehtuessaan haiseviin ulosteisiin.”

Kuva: Wikimedia Commons Creative Commons Attribution 4.0 duma.gov.ru

Venäjän talous vapaassa pu-dotuksessa

Moskovan päivälehdet julkaisivat valtiovarainministeriön luvut tiistaina.

Verotulot ovat laskeneet 20 % vuodessa ja kulut ovat nousseet yli 20 %. Tämä on johtanut valtavaan budjettialijäämään, joka varmasti rahoitetaan suurelta osin rahanpainatuksella.

Tästä huolimatta Putin lupaa yhä suurempia etuja kaikille, jotka uskaltavat vaarantaa henkensä Ukrainassa.

Venäjä ei voi jatkaa näin pitkään ilman talouden romahtamista - Valtionvelka ei sinänsä ole suuri, noin 15 % bruttokansantuotteesta. mutta ehkä tässä vaiheessa ei ole niin paljon ihmisiä, jotka haluavat lainata Venäjälle rahaa.

Tämä on siis Venäjän valtiovarainministeriön mukaan. Emme tiedä, ovatko nämä luvut liioiteltuja, mutta tämä ei ole epätodennäköistä.

tuja, mutta tämä ei ole epätodennäköistä.

Terveys

Pitkän COVID-aivosumun ("Brain Fog") ymmärtämisen: verrattavissa 10 vuoden

asiantuntijoiden tekemän tutkimuksen mukaan tällä ehdolla voi olla merkittävä vaikutus kognitiivisiin kykyihin, verrattavissa vuosikymmenen ikääntymiseen.

Termi ”aivojen sumu” viittaa mielenterveyden hämmennykseen tai kognitiiviseen heikkenemiseen. Se voi johtaa vaikeuksiin muistin, huomion, päättelyn ja motorisen ohjauksen kanssa. Eriyksen huolestuttavaa on, että ihmiset, jotka ovat kokeneet pitkään COVID-tautia, voivat silti kärsiä näistä kognitiivisista puutteista jopa toipuessaan alkuperäisestä infektiosta.

KCL:n tutkijoiden tekemä tutkimus pyrki ymmärtämään pitkän COVIDin vaikutuksia ajatteluun

ja muistikykyihin. Tätä varten he analysoivat COVID-19:stä kärsineiden henkilöiden kognitiivista suorituskykyä. Tutkijat jakoivat osallistujat kahteen ryhmään sen perusteella, oliko heillä positiivinen SARS-CoV-2-testi vai ei. He harkitsivat myös oireiden kestoa ja vakavuutta tutkiakseen korrelaatiota näiden tekijöiden ja kognitiivisten häiriöiden välillä.

Tulokset olivat silmiinpistäviä. Henkilöt, joiden SARS-CoV-2-testi oli positiivinen ja joilla oli pidempi oireiden kesto, jatkuvia oireita tai vakavampi infektio, havaittiin merkittäviä kognitiivisia puutteita. Itse asiassa tutkijat havaitsivat, että nämä puutteet olivat edelleen havaittavissa lähes kaksi vuotta alkuperäisen tartunnan jälkeen. Oli kuitenkin myös positiivisia uutisia. Ne, jotka ilmoittivat täysin toipuensa COVID-19:stä, eivät osoittaneet tällaisia kognitiivisia puutteita.

Huolestuttavin havainto oli, että joillakin pitkällä COVID-potilailla havaitut kognitiiviset häiriöt olivat verrattavissa yksilöiden kokemaan kognitiiviseen heikkenemiseen vakavan sairauden vuoksi sairaalassa. Lisäksi vaikutuksen todettiin olevan samanlainen kuin kymmenen vuoden ikääntymisen voi odottaa.

Vaikka tarkkoja syitä tämän aivosumun taustalla pitkällä COVID-potilailla ei vielä täysin ymmärretä, tämä tutkimus korostaa lisätutkimuksen merkitystä taustalla olevien mekanismien tutkimiseksi. Ymmärtäminen, miksi jotkut henkilöt kokevat näitä kognitiivisia puutteita, kun taas toiset toipuvat täysin, on ratkaisevan tärkeää kehitettäessä kohdennettuja interventioita niiden auttamiseksi.

Tutkijat korostivat tarvetta tehdä kattavampia tutkimuksia erityisesti yhteisöllisissä tapauksissa, sillä useimmat aiemmat tutkimukset ovat keskittyneet ensisijaisesti sairaalahoitoon toipumisen alkuvaiheessa oleviin henkilöihin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että pitkällä COVID-aivosumulla voi olla syvä vaikutus kognitiivisiin kykyihin, kuten ikääntymisen vuosikymmenen ajan. Tämä tutkimus korostaa pitkittyvien COVID-19-oireiden kokevien henkilöiden seurannan

Mikä talo tämä on?

Viime viikon talo:
Ruotasalinen lukio

PensilSketchApp

ja tukemisen tärkeyttä. Se myös korostaa jatkuvan tutkimuksen tarvetta valottaakseen tämän kognitiivisen heikentymisen taustalla olevia mekanismeja, mikä johtaa parempaan hoitoon ja mahdollisiin hoitoihin pitkästä COVID-sairaudesta kärsiville.

(Lähde: Nathan J Cheetham et al, The effects of COVID-19 on cognitive performance in a community-based cohort: a COVID symptom study biobank prospective cohort study; eClinicalMedicine)

136 kysymystä keliakiasta

Suomessa tätä tautia sairastaa noin 2 % väestöstä, mutta enemmän kuin joka toinen ei tiedä siitä. Lisäksi luultavasti yhtä monella ihmisellä on erilainen gluteeni-intoleranssi, jolla on samat oireet kuin keliakiassa. Tästä syystä on niin tärkeää levittää tietoa taudista ja sen hoidosta.

Tämä kirja, 136 kysymystä ja vastausta keliakiasta, julkaistaan useissa osioissa lehdessämme muutaman viikon jana. Sivut 9-12

Teatteri

Seuraava esitysvuosi Wasa teaterissa

Suuri pohjoismainen hanke, tragikoominen parisuhdedraama ja rakkaan lastenkirjasarjan maailmanensi-ilta.

- Wasa Teaterilla on edessään jännittävä ja täynnä esitysvuosi, jossa on peräti kolme maailmanensi-iltaa, upouusia teoksia, joita saamme nähdä Wasa Teaterin suurella näyttämöllä. Ohjelmis-

tossa on myös kaksi nuoremmalle yleisölle suunnattua klassikkoo, yksi hyvin vanha ja yksi todella moderni sekä koominen mutta musta helmi. Kerromme tarinoita ihmisen olemisesta maailmassa, kuinka vaikeaa ja ihanaa se on samaan aikaan. Ensi vuonna on varmasti syytä käydä teatterissa, sanoo teatterijohtaja Ann-Luise Bertell.

Pelivuosi 2023-2024 alkaa perinteiseen tapaan ensi-illalla nuorimmille. Lina Ekblad ohjaa Tuuli Heinosen ja Julia Johanssonin klassikkosadun Keisarin uudet vaatteet päiväkodin tuotannossa. Esitys kiertää Pohjanmaan päiväkodeissa, mutta esitetään myös teatterin Vasallen-lavalla.

16.9 on uuden pohjoismaisen musikaalin ensi-ilta. Musikaali Vänd om min längtan, jossa on kirjailijoita kolmesta Pohjoismaasta, on Musikaali on henkilökohtainen siirtolaiskohtalo, joka tutkii teemoja kuten rakkaus, kaipaus, suru ja kaikki valinnat, joita teemme. Musikaali perustuu Ann-Luise Bertellin samannimiseen kirjaan. Tarina, Thomas Enrothin kirjoittama musiikki ja Åsa Jinderin sanat luovat yhdessä kauniin ja koskettavan matkan. Musiikin sovitukset tekee kansainvälisesti palkattu kapellimestari Nils-Petter Ankarblom. Esityksen on ohjannut Erik-André Hvidsten.

Mariaa esittävät Sarah Nedergård ja Lilli Sukula-Lindblom. Lisäksi Wasa Teaterin näyttelijät: Markus Lytts, Maria Udd, Carola Sarén sekä vieraina Thomas Lundin, Filip Ohls, Isa Lindgren-Backman, Jon Henriksen ja Ester Rudnäs. Orkesteria johtaa kapellimestari Ralf Nyqvist. (https://www.wasateater.fi/)

Musiikki

Korsholman Musiikki-juhlat

Ooppera Teuvalla 2024

Kaksikielinen TOVE TEUVALA -ooppera esitetään kesällä 2024 neljä kertaa. Ohjaaja, solistit sekä orkesteri ja kapellimestari julkaistaan alkukesällä 2023. Hankeen käynnistämisen ovat mahdollistaneet ankkurirahoittajat Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahasto, Konstsamfundet, Teuvan Kalevalaiset ja Teuvalaisen Kulttuurin Tuki.

Tulossa on puhutteleva ja valoa tuova teos, joka yhdistää Toven ja Teuvan, yksilön ja yhteisön sekä liikkuu monilla tasoilla kiinnittäen huomiota kauneuteen ja toivoon ympäröivän maailman kipukohtien keskellä ja Korsholman musiikkifestivaali on tuottaja.

Ooppera

Kansallisoopperan ja -baletin kausi 2023–2024 tarjoilee harvinaisuuksia, kesto-suosikkeja ja juhlahumua

Giuseppe Verdin Requiem soi syksyllä kahdesti, elokuussa vierailulla Hamina Bastionissa ja lokakuussa päänyttämöllä tanssiteoksena. Joulua saapuu balettiin uutuuden, kun ensi-illalla on teattereista tuttu Saiturin joulua. Kevään oopperakauden avaa ensi kertaa Kansallisoopperassa

nähtävä Karmeliittaisaret, joka saa seurakseen harvoin esitetyn Simon Boccanegan. Baletin kevätuutuudet tarjoavat tanssia Draculan tahtiin ja Igor Stravinskyn vaikuttavimmat teokset tuoreina koreografioina. Ring-saaga huipentuu Jumalten tuhoon.

Kansallisoopperan taiteellisenä johtajana elokuussa aloittava Thomas de Mallet Burgess tiivistää ajatuksensa uuden edessä seuraavasti: ”Uskon, että ooppera voi tarjota käänteentekeviä, ajatuksia herättäviä kokemuksia, jotka puhuttelevat meitä tässä ja nyt.”

Syksyn ensimmäinen ensi-ilta 20.10. on klassisen musiikin järkäle, Giuseppe Verdin Messa da Requiem. Baletin ja oopperan yhteistuotannossa tanssijat tulkitsevat ohjaaja-koreografi Christian Spuckin solo- ja duettonumeroita sekä suuria ryhmäkohtauksia. Sielunmessussa laulavat Kansallisoopperan solistit, ja suuressa kuorossa kuullaan talon laulajien lisäksi Helsingin filharmonista kuoroa. Teoksen johtavat Kansallisoopperan ylikapellimestari Hannu Lintu ja Dima Slobodeniuk.

Baletin syksyn toinen ensi-ilta on joulunajan uutuus, jonka tarina hyvyydestä ja oikeudenmukaisuudesta on valloittanut teatterilavoja jo yli 150 vuotta. Charles Dickensin Saiturin joulua nähdään nyt 1800-luvun Lontooseen sijoittavana koskettavana balettina. Teos saa maailmanensi-iltansa Kansallisbaletissa 1.12. Teoksen brittiläisessä työryhmässä ovat mm. Kansallisbaletille aiemmin Tuhkimon toteuttanut koreografi David Bintley sekä teokseen

Viikon kuva

Lilliputti-juna ajaa Taiteiden yössä

uuden musiikin säveltänyt Sally Beamish. Orkesteria johtaa Paul Murphy. (Oopperabaletti.fi)

Elokuva

The Guns of Navarone - Navaronen tykit

Tarina rohkeudesta ja uhrautumisesta

Näky YLE Arenassa muutama päivä eteenpäin

Gregory Peck | David Niven | Anthony Quinn
The Guns of Navarone
Columbia Pictures
The Greatest High Adventure Ever Filmed

Vuosi on 1943. Liittoutuneet käyvät epätoivoista taistelua akselivaltoja vastaan Välimerellä. Kreikan Kheroksen saarella 2 000 brittisotilasta on loukussa kahden massiivisen saksalaisen aseiden takia läheisellä Navaronen saarella.

Pieni ryhmä liittoutuneiden kommandoja lähetetään itsemurhatehtävälle tuhoamaan aseet ja pelastamaan jumiin jääneet

sotilaat. Brittimajuri Franklinin johtamaan tiimiin kuuluvat amerikkalainen Mallory, kreikkalainen vastarintataistelija Stavros ja vastahakoinen räjähteiden asiantuntija Miller.

Miehet kohtaavat mahdottomia kertoimia. Saari on vahvasti linnoitettu, ja aseet on suojattu tulkalla ja valonheittimillä. Mutta kommandot ovat päättäneet menestyä. He taistelevat myrskyisillä merillä, pelottavia kallioita ja saksalaisia partioita vastaan.

Kun Franklin loukkaantuu, Mallory ottaa komennon. Hän johdattaa miehet läpi sarjan rohkeita tekoja, ja lopulta he onnistuvat tuhoamaan aseet. Brittiläiset sotilaat pelastetaan, ja liittolaiset saavat suuren voiton.

Vuonna 1961 tehty The Guns of Navarone -elokuva on tarina rohkeudesta, uhrautumisesta ja ihmishengen voitosta. Se on klassinen sotaelokuva, josta yleisö on nauttinut sukupolvien ajan.

Kuva: Wikimedia Commons

Internet

Uusi tekoäly, Llama 2, META:ta (Facebookia ylläpitävä yritys)

Meta julkaisi Llama 2:n, uuden suuren kielimallin (LLM) 18. heinäkuuta 2023. Se on generatiivinen esiovetetty muuntajamalli, joka on koulutettu valtavalta teksti- ja kooditietojoukolla. Llama 2 on suunniteltu informatiivisemmaksi ja kattavammaksi kuin aiemmat LLM:t, ja se voi luoda luovempia ja kiinnostavampia tekstimuotoja.

Siilojen purkaminen Siiloliven kautta

Vaasan betonisiilot rakennettiin vuosina 1958-63. Niiden läheisyydessä toimi mylly, jonka toiminta sitten lopetettiin vuonna 1992. Sen jälkeen siilot eivät ole olleet käytössä. Parikymmentä vuotta sitten suunniteltiin opiskelija-asuntoja siiloihin. Mainio idea, mutta esteenä oli betonirakenteiden sienikasvustot. Nyt siilojen purkaminen on aloitettu, huhtikuun lopussa tänä vuonna. Webkameran avulla voidaan seurata miten purkaminen edistyy.

Tämä kuva on otettu 5.8.2023.

webkamera löytyy täältä:

<https://www.vaasa.fi/siilolive/>

Llama 2:ta voidaan verrata muihin LLM:ihin, kuten Google Bardiin ja ChatGPT:hen. Se on samanlainen kuin Bard siinä mielessä, että se on generatiivinen esiovetetty muuntajamalli, joka on koulutettu massiiviselle tietojoukolla. Llama 2:lla on kuitenkin joitain etuja Bardiin verrattuna. Esimerkiksi Llama 2 on parempi luomaan informatiivista ja kattavaa tekstiä, ja se voi luoda luovempia ja kiinnostavampia tekstimuotoja.

Kaiken kaikkiaan Llama 2 on tehokas LLM, jota voidaan käyttää monenlaisiin tehtäviin, kuten tekstin tuottamiseen, kielten kääntämiseen ja erilaisen luovan sisällön kirjoittamiseen. Se on edelleen kehitteillä, mutta se voi olla arvokas työkalu yrityksille ja yksityishenkilöille.

Huumoria

Lill-Jan on saanut yhden ison karamellin, jonka hän pistää heti suuhunsa. Välittömästi sen jälkeen hän peruuttaa parhaan huutonsa, koska hänen suunsa on kiinni, karamelli on poissa. ”Mikä Lill-Jania vaivaa”, äiti kysyy. — Kajamel-len, boohää, hää hää ! . . . — Oletko hukannut karamellin? - Joo. — Ja äiti ja kaikki tätit alkavat etsiä sitä. — Mihin sinä sen sitten pudotit... — Buhää, hää — vatsaan. *

– Nyt olemme olleet naimisissa 6 päivää, etkä rakasta minua enää. — Mutta rakas Cecilia, tietysti minä rakastan sinua, mutta Isä Jumala lepäsi myös seitsemäntenä päivänä.

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

Ilmoitushinta on 6 €/palstamillimetri. Vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea = 140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm = 400 €). Toistuvat ilmoitukset = 30 % alennus. Lähetä ilmoitukset osoitteeseen

vaasanpaivalehti@gmail.com
jpg-, tiff- tai png-muodossa.
Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Lukijoilta

Otamme erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa. Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

vaasanpaivalehti@gmail.com

Ensi viikolla: Korsholm Music Festival

Waasan Päivälehti

vaasanpaivalehti@gmail.com

Terveysliite

Kysymyksiä ja vastauksia keliakiasta Osa 5

Ovatko purukumit turvallisia?

Tavalliset purukumit sisältävät erilaisia makeutusaineita, kuten ksylitolia, sorbitolia, mannitolia, aspartaamia ja asesulfaami-k:tä. Jotkut näistä voivat aiheuttaa ripulia. Mutta tavallinen purukumi ei sisällä gluteenia - mutta lue ainesosaluettelo!!

Laihtuuko ihminen gluteenittomalla ruokavaliolla?

Ei. Kun gluteeniton ruokavalio aloitetaan keliakian diagnoosin jälkeen, paino voi päinvastoin nousta. Muutaman kuukauden kuluttua suolistosta tulee paljon tehokkaampi ravintoaineiden imeytyminen, ja äskettäin diagnosoitu keliakia sairastava alkaa yleensä tuntea olonsa paljon paremmaksi ja ruokahalu paranee.

Mitä tapahtuu, jos syön vahingossa tavallisen sämpylän?

Tulet sairaaksi. Yleensä ei vakavasti sairas, mutta on epämiellyttävää juosta vessassa useita kertoja yöllä. Mutta se ei ole katastrofi, muutaman päivän kuluttua sinulla ei todennäköisesti ole enää epämukavuutta. Me ihmiset teemme virheitä ja voidaan olettaa, että useimmat keliakikoista jossain vaiheessa vuodessa syövät säännöllistä ruokavaliota.

Kuinka paljon kauraa voit syödä, kun sinulla on keliakia?

Kaura on vaaratonta, ja voit syödä niin paljon kuin haluat.

Mutta sen pitäisi olla kauraa, joka ei sisällä muiden jyvien epäpuhtauksia. Eli kauran pakkauksessa tulee

olla ”gluteeniton” -merkintä.

Onko totta, että et voi juoda olutta tai brandya, kun sinulla on keliakia?

Ei, se ei ole totta.

Gluteenittomia oluita on Suomessa suuri määrä, ja jos joskus joutuu juomaan saunaolutta, jota ei ole merkitty gluteenittomaksi, se on täysin vaaratonta.

Mutta sen pitäisi olla vaaleaa olutta, portteriolut voi sisältää suurempia määriä gluteenia.

Tislatut alkoholijuomat, kuten vodka ja viski, ovat gluteenittomia, vaikka raaka-aineena on gluteenia sisältävä siemen. Ja brandy on tietysti gluteenitonta.

Raaka-aineena on viinirypäleet ja juoma tislataan. Viini on myös gluteeniton.

Mutta suuria määriä alkoholia ei ole terveellistä, riippumatta siitä, onko sinulla keliakia vai ei.

Pitäisikö kosmetiikkaa, huulipunaa, silmämeikkiä ja vastaavia välttää, jos ne sisältävät gluteenia?

Kyllä, voi olla syitä välttää, vaikka gluteenin määrä tällaisissa tuotteissa on todennäköisesti minimaalinen.

Mutta gluteenittomien tuotteiden löytäminen voi olla vaikeaa, koska kosmetiikka ei ole ruokaa, voi olla vaikeaa löytää täydellinen luettelo käytetyistä raaka-aineista.

Voitko ”koskaan” syödä gluteenia sisältävää ruokaa keliakiasta huolimatta? On nimittäin olemassa erittäin maukkaita väyriäisiä leipiä, joita haluaisin syödä silloin tällöin.

Ei. Jos sinulla on keliakia, ruokavaliosi tulee olla gluteeniton. Tietysti meille kaikille sattuu joskus virheitä, varsinkin kun olet ulkomailla etkä ehkä ymmärrä kieltä, mutta se ei ole ongelma, Mutta tahallaan ”huijata”, ei, niin ei pidä tehdä.

Onko vehnäleseissä gluteenia?

Leseet ovat vehnän ytimen ympärillä oleva kuori, ja itse kuori on gluteeniton. Mutta vehnäleseiden tuotannossa ei voi välttää sitä, että pieni osa ytimestä on joskus mukana, ja siksi on oletettava, että vehnäleseet eivät ole gluteenittomia.

Onko liha gluteenitonta? Myös koko ikänsä viljalla ruokitun sian lihaa?

On. Puhdas liha on gluteenitonta riippumatta siitä, kuinka paljon sika on syönyt vehnää, ohraa ja ruista.

Mutta erilaisten lihatuotteiden valmistuksessa gluteenia voidaan lisätä, joten lue tuotteen tiedot sieltä.

Keliakiaa sairastava lapsemme juoksi eräänä päivänä naapurin vehnäpellon läpi. Voiko se olla vaarallista?

Ei. Mutta naapuri voi olla surullinen.

Onko jäätelö gluteenitonta?

On. Jäätelö on gluteeniton maitotuote. Mutta jäätelöt voidaan pakata erilaisiin vohveleihin, eivätkä ne ole gluteenittomia.

Ovatko makeiset gluteenittomia?

Monet ovat, mutta eivät kaikki. Joten ota vain suurennuslasi ulos ja lue pieni teksti.

Jos sinulla on koira tai kissa, pitäisikö heidän ruokansa olla gluteenitonta, jos jollain perheessä on keliakia?

Mielenkiintoinen kysymys, ja siihen on kaksi vastausta.

Ei, lemmikit voivat syödä ruokaa, josta he pitävät eniten.

Kyllä, koko taloudessa voi olla idea gluteenittomasta. Lemmikkien kuivaruoalla on taipumus pölyytyä ja tämä pöly voi löytää tiensä minne tahansa. Eikä tämä ole ongelma, koska gluteenitonta koiran- ja kissanruokaa on runsaasti tarjolla.

En tiedä mikä vastaus on oikea. En ole nähnyt tästä tieteellistä tutkimusta. Mutta Yhdysvalloissa jotkut asiantuntijat äänestävät vastausta numero 2.

Nouseeko painosi gluteenittomalla ruokavaliolla?

Se riski on olemassa. Hoitamattomassa keliakiassa osa ravinnosta menetetään, koska se ei imeydy täysin ohutsuolesta. Gluteenittomalla ruokavaliolla limakalvot paranevat ja noin kuukauden kuluttua kaikki ravintoaineet imeytyvät. Jos henkilö, jolla on äskettäin diagnosoitu keliakia, syö yhtä paljon kuin ennen, paino nousee.

Yhdysvaltalainen tutkimus, johon osallistui 371 ihmistä, osoitti, että diagnoosihetkellä 40 prosenttia oli ylipainoisia tai lihavia. Kahden vuoden seurannan aikana 80 % lihoi ja 51 % lihoi. Lihoaminen - toki se on merkki terveydestä, ruoansulatus toimii hyvin ja ruokahalu on ok - mutta pitkällä tähtäimellä ylipaino ei ole terveellistä.

Tämä on asia, josta voit kätevästi keskustella ravitsemusterapeutin kanssa seurantakäynnin aikana.

Auttaako gluteeniton ruokavalio ärtyvän suolen hoitoon?

Ärtyvän suolen oireyhtymä (IBS, englanniksi) on toiminnallinen ja hyvin yleinen suolen toiminnan häiriö. Se aiheuttaa ripulia ja/tai ummetusta, kaasua ja epämukavuutta mahassa. Oireet lievittyvät usein ulostamisen jälkeen. Mutta toisin kuin keliakia, tässä taudissa ei ole tulehdusta suolen limakalvolla tai sen vaurioita.

Gluteenia voi olla vaikea sulattaa ja se voi edistää ärtyvän suolen oireyhtymän oireita, ja sitten gluteeniton ruokavalio voi lievittää oireita.

Mutta gluteenitonta ruokavaliota ei pidä aloittaa ennen kuin keliakia on suljettu pois verikokeilla.

JATKUU...

Photo Supplement

Carl Gustaf Wolff 1800-1868

Kuka oli Carl Gustaf Wolff?

Yksi tärkeimmistä Vaasan asukkaista 1800-luvulla oli luultavasti tämä outo mies, Carl Gustaf Wolff. Ilman häntä Vasa näyttäisi luultavasti paljon erilaiselta kuin nykyään.

Tämä artikkeli julkaistiin Vasabladetissa 8.8.1868 ja se antaa hyvän kuvan hänen merkityksestään kaupungille:

Muistopuhe, jonka pormestari Elfving piti kauppaneuvos Wolffin hautajaisissa:

“Carl Gustaf Wolff syntyi Sveaporissa 27. lokakuuta 1800. Hänen isänsä Johan Didrik Ludvig Wolff oli ruotsalaisen sotilassoittokunnan johtaja linnoituksella.

Poika lähti vuonna 1801 vanhempiensa mukana Poriin, missä hän yhdeksänvuotiaana menetti isänsä ja joutui rahattoman äitikodin helputukseksi, vajaa 12-vuotiaana, hankkimaan toimeentulonsa itse. Hän aloitti kaupan alalla vuonna 1812 ja muutti kauppaapulaisena Wasaan vuonna 1818. Seitsemän vuotta myöhemmin tai vuonna 1825 Carl Gustaf Wolff voitti apurahan koti- ja ulkomaankauppiaana Wasassa. Sitten hän aloitti kaupallisen uransa, kuten sanotaan, kahdella tyhjillä käsillä, mutta eloisan nuoren miehen hengessä oli jo lupaus tärkeästä paikasta, johon hän jonain päivänä sijoittuisi yritysmaailmassa.

Carl Gustaf Wolff, joka oli alun perin yhteydessä toiseen kauppiaan, otti huomionsa merenkulkuun varhain, mutta hänen ensimmäinen oma aluksensa laskettiin vesille vasta vuonna 1836; ja juuri tästä ajasta hänen liiketoimintansa omaksui suunnan, josta tuli sitten sen pääsuunta.

Valoisa mieli ja terävä liikesilmä, Carl Gustaf Wolff, jota menestys suosii, laajensi vuosi vuodelta yhä enemmän laivaliiketoimintaansa ja, vaikka viime sodan aikana suurelta osin tuhlatiin ja tuhoutui, hänen laivastonsa kasvoi kuitenkin pian uudelleen; se levitti kankaansa kaukaisille merille ja se ei ainoastaan tehnyt omistaansa tunnetuksi ja arvostetuksi omassa ja vierassa maassa, se toi kunniaa myös Suomen isänmaalle.

Carl Gustaf Wolff rakensi ja varusti peräti 47 alusta ja niiden yhteenlaskettu vetoisuus ylittää 9 000. Hän ei ollut vain Suomen, vaan koko Pohjoismaiden suurin laivanomistaja.

Mitä siunausta tällainen toiminta toi paikalle, jolla oli onni olla sen päämaja, ei voida edes laskea yhteenvetona. Mainittakoon vain, että sadoilla merimiehillä oli tuloja itselleen ja omaisilleen palveluksessa hänen laivastossaan; että tuhat muuta otti jokapäiväisen leipänsä hänen kädestään; Kaikella metsien tuotolla, varsinkin myöhempinä vuosina, oli hänessä ostaja rajoittamattomaan määrään ja koskaan alentumattomiin hintoihin, ja että hän yksin sai yli kahdeskymmenesosan kaupungin kunnallisveroista, yhtä kymmenesosaa köyhien kustannuksista ja yli neljäsosaa porvarillisen verokielestä.

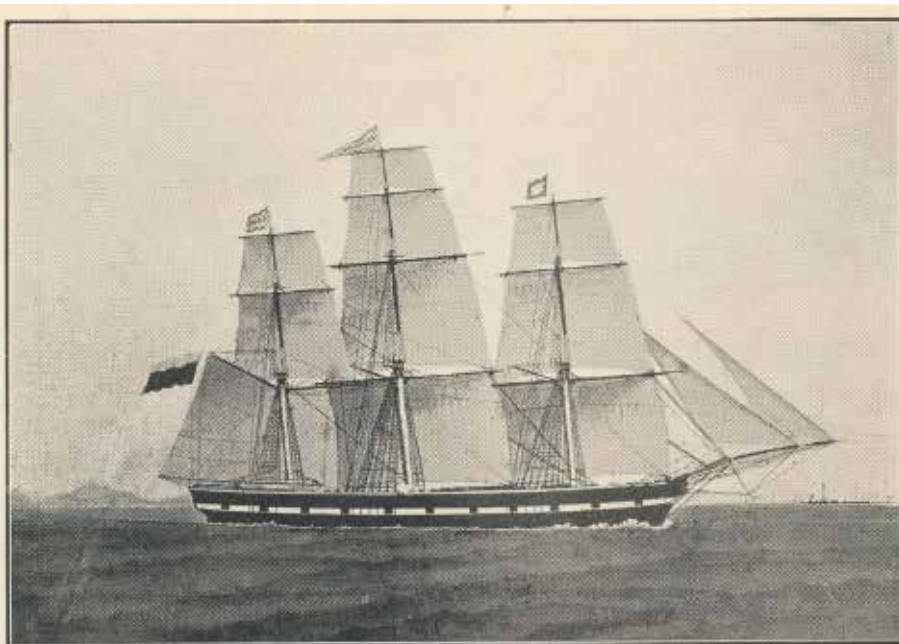
Hänen hyväntekeväisyytensä oli suurta, ja varsinkin juuri menneiden köyhyyden ja ahdingon aikoina tämä hyväntekeväisyysjärjestö voitti rikkaan kentän jaloille toimilleen.

Kuinka usein häntä ei nähty viimeisen talven aikana näiden nälkää näkevien ihmisten joukossa, jotka etsivät toisten apua nälänhätää vastaan, kuinka usein häntä ei nähty avokätisesti jakamassa elämän elatusta sadoille heistä kerralla! Monet vapisevat äänet nälän kauhuista, monet kyynelistä imevät äidin silmät, monet hellä lapsen ääni lähettivät kiittollisen siunauksensa vanhuksille, tunsivat hyväntekijän.

Mutta hän on nyt poissa, jalo mies; ahkera henki on paennut, antelias käsi on kuihtunut!

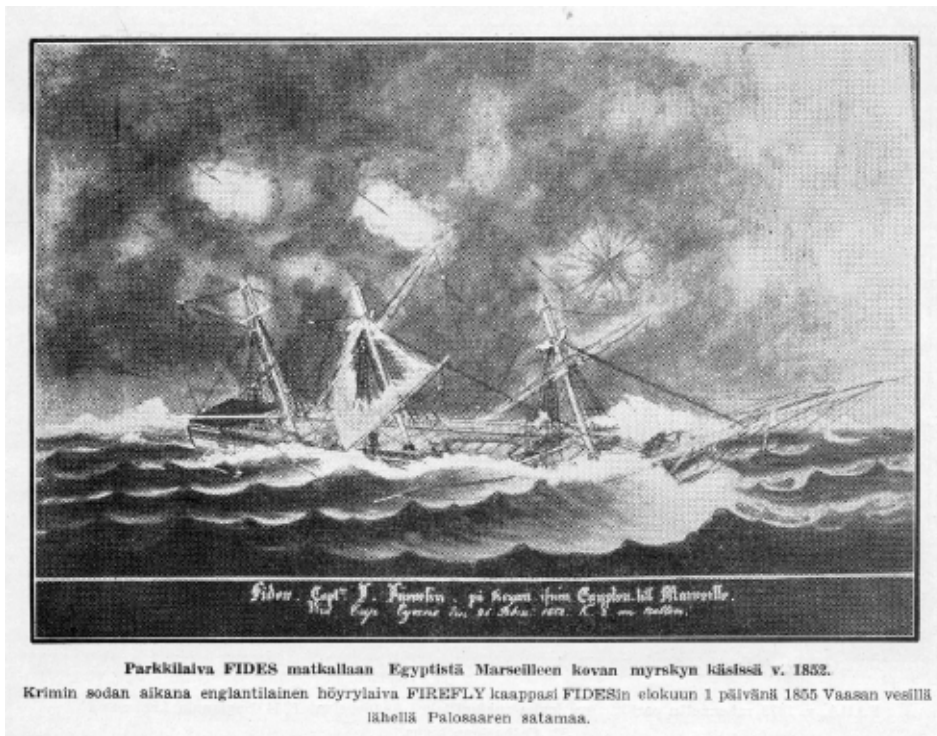
Nuku hyvin, sinä hyvä vanha mies, pitkä lepo hitaan, kauniin työn jälkeen! Se ei ole vain puoliso, lapset ja lapsenlapset, jotka seisovat surussa sinun vierelläsi; se on kokonainen yhteiskunta ja tuhat näistä köyhyyden lapsista, joiden tukena olit elämässä, lähettää surun kyynelkasteen pian ikuisesti suljetun haudan yli. Kunnia ja siunaus muistollesi!”

Laivojen kuvat julkaistu artikkelissa ”Konsuli Carl Gustaf Wolff ja hänen uljas purjelaivastonsa, Vaasalainen, joka aloitti tyhjin käsin, mutta tuli Pohjoismaiden suurimmaksi purjelaivanvarustajaksi.” Vaasan Kauppaseuran 50-vuotisjuhlalehdessä, vuonna 1940, painettu Vaasan Kirjapainossa.

PROVIDENCE, Wolffin purjelaivaston ainoa fregatti,

jonka kyijet oli varustettu maalatuilla kannunaportseilla, jotta merirosvot olisivat huilleet alusta sotalaivaksi.
V. 1868 läirsi tämä fregatti haaksirikon ja julistettiin seuraavana vuonna menetetyksi.

Vem var Carl Gustaf Wolff?

En av de viktigaste vasaborna under 1800-talet var nog denna märkliga man, Carl Gustaf Wolff. Utan honom skulle Vasa nog sett mycket annorlunda ut än det gör i dag.

Denna artikel publicerades i Vasabladet den 8.8.1868 och den ger en god bild av hans betydelse för staden:

Minnestal, som borgmästaren Elfving höll vid kommerserådet Wolffs begravning:

“Carl Gustaf Wolff var född på Sveaborg den 27 Oktober 1800. Hans fader Johan Didrik Ludvig Wolff, var anförare för en svensk militärmusikkår på fästningen.

År 1801 åtföljde sonen sina föräldrar till Björneborg, där han, vid nio års ålder förlorade sin far, och måste, till lättnad för det medelösa modershemmet, knappt tolv år gammal, söka sin utkomst på egen hand. Han tog tjänst vid handel år 1812 och flyttade såsom handelsbiträde till Wasa år 1818. Sju år sednare eller år 1825 vann Carl Gustaf Wolff burskap såsom in- och utrikeshandlande i Wasa. Han begynte då sin merkantila bana, såsom man säger, med två tomma händer, men i den livlige unge mannens väsende låg redan löftet om den framstående plats, han engång skulle inta i affärsvärlden.

I början associerad med en annan köpman, rigtade Carl Gustaf Wolff redan tidigt sin håg på skeppsrederiet, men först 1836 lopp hans första egna fartyg af stapeln; och var det från denna tid, som hans affärsverksamhet egentligen antog den riktning, som sedan blev dess hufvudsakliga.

Begåfvad med ett ljusst förstånd och en skarp affärsblick utvidgade Carl Gustaf Wolff, därjemte gynnad av medgången, år från år allt mer sin rederirörelse och, ehuru genom senaste kriget till en stor del förskingrad och förstörd, växte hans flotta likväl snart åter; den bredde ut sin duk på fjerran hav och den gjorde ej blott sin ägare känd och aktad i eget och främmande land, den förde med sig heder även åt det finska fosterlandet.

Carl Gustaf Wolff byggde och utrustade ej mindre än 47 fartyg och dessas tillhoplagda lästetal öfverstiger 9000. Han var ej blott Finlands utan hela nordens störste skeppsredare.

Hvad välsignelse en sådan verksamhet medfört för den ort, som ägde lyckan att vara dess huvudsäte, låter sig icke ens summariskt beräknas. Må det blott nämnas att sjömän till hundradetal hade utkomst för sig och de sina i tjänst på hans flotta ; att tusende andra togo sitt dagliga bröd af hans hand; all skogarnas avkastning, särdeles under sednare år, i honom hade en köpare till obegränsat belopp och till aldrig undertryckta priser och att han ensam vidkändes mer än tjugonedelen af kommunalskatterna för staden, inemot en tiondedel af fatligvårdskostnaderne och öfver fjerdedelen af den borgerliga skattetungan.

Hans välgörenhet var stor och var det isynnerhet under de nyss förgångna tiderna av fattigdom och nöd som denna välgörenhet vann ett rikt fält för sin ädla verksamhet.

Huru ofta sågs han ej under den sistförflutna vintern bland dessa hungrande skaror, som sökte likars hjälp emot hungersdöden, hur ofta sågs han ej med riklig hand utdela livets uppehälle åt hundrade af dessa på engång! Mången av hungerns fador skälvande stämma, mången tårdränkt modersöga, mången späd barnaröst sände därvid sin tacksamma välsignelse till den äldrige, kände välgöraren.

Men han är borta nu den ädle mannen ; den idoga anden har flytt, den givmilda handen har vissnat!

Slumra gott, du gode gamle, den långa hvilan efter det trägna, vackra arbetet! Det är icke blott makan, barnen och barnabarnen, som stå sörjande vid din bår; det är ett helt samhälle och tusende dessa armodets barn, vilkas stöd du var i livet, sända ned en tårdagg av sorg över den snart för alltid slutna graven. Heder och välsignelse öfver ditt minne!”

Bilderna som visar Carl Gustaf Wolff's skepp har publicerats i artikeln “Konsuli Carl Gustaf Wolff ja hänen uljas purjelaivastonsa, Vaasalainen, joka aloitti tyhjin käsin, mutta tuli Pohjoismaiden suurimmaksi purjelaivanvarustajaksi.” i Vaasan Kauppaseuran 50-årspublication, år 1940, tryckt i Vaasan Kirjapaino.

Who was Carl Gustaf Wolff?

One of the most important residents of Vasa during the 19th century was probably this strange man, Carl Gustaf Wolff. Without him, Vasa would probably look much different than it does today.

This article was published in Vasabladet on 8.8.1868 and it gives a good picture of his importance to the city:

Memorial speech, which the mayor Elfving gave at the funeral of commercial councilor Wolff:

“Carl Gustaf Wolff was born in Sveaborg on 27 October 1800. His father, Johan Didrik Ludvig Wolff, was the leader of a Swedish military band at the fortress.

In 1801, the son accompanied his parents to Pori, where, at the age of nine, he lost his father, and, to the relief of the penniless mother's home, at the age of barely twelve, had to find his livelihood on his own. He took a position in trade in 1812 and moved as a trade assistant to Wasa in 1818. Seven years later, or in 1825, Carl Gustaf Wolff won a bursary as domestic and foreign trader in Wasa. He then began his mercantile career, as they say, with two empty hands, but in the spirit of the lively young man already lay the promise of the prominent place he would one day occupy in the business world.

Initially associated with another merchant, Carl Gustaf Wolff set his sights on shipping early on, but it wasn't until 1836 that his first own ship was launched; and it was from this time that his business activity actually assumed the direction which then became its main one.

Gifted with a bright mind and a sharp business eye, Carl Gustaf Wolff, thereby favored by the success, year by year more and more expanded his shipping business and, although through the last war to a large extent squandered and destroyed, his fleet nevertheless soon grew again; it spread its canvas on distant seas and it not only made its owner known and respected in his own and foreign lands, it also brought honor to the Finnish motherland.

Carl Gustaf Wolff built and equipped no less than 47 ships and their combined tonnage exceeds 9,000. He was not only Finland's but the entire Nordic region's largest shipowner.

What a blessing such an activity brought to the place that had the good fortune to be its headquarters cannot even be summarily calculated. Let it only be mentioned that hundreds of sailors had income for themselves and theirs in service on his fleet; that a thousand others took their daily bread from his hand; all the produce of the forests, especially in later years, in him had a buyer for an unlimited amount and at never suppressed prices, and that he alone was recognized for more than one-twentieth of the municipal taxes for the city, against one-tenth of the costs of the poor and more than a quarter of the bourgeois tax tongue.

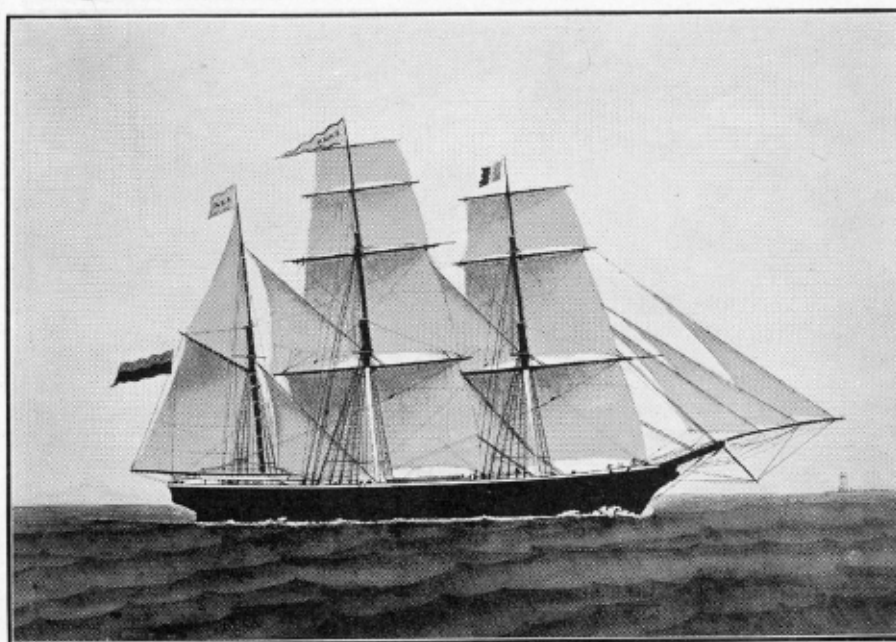
His charity was great, and it was especially in the times of poverty and distress just past that this charity won a rich field for its noble operations.

How often was he not seen during the last winter among these starving multitudes, who sought the help of others against starvation, how often was he not seen with a generous hand handing out the sustenance of life to hundreds of them at once! Many a trembling voice from the horrors of hunger, many a tear-soaked mother's eye, many a tender child's voice sent their grateful blessing to the aged, felt the benefactor.

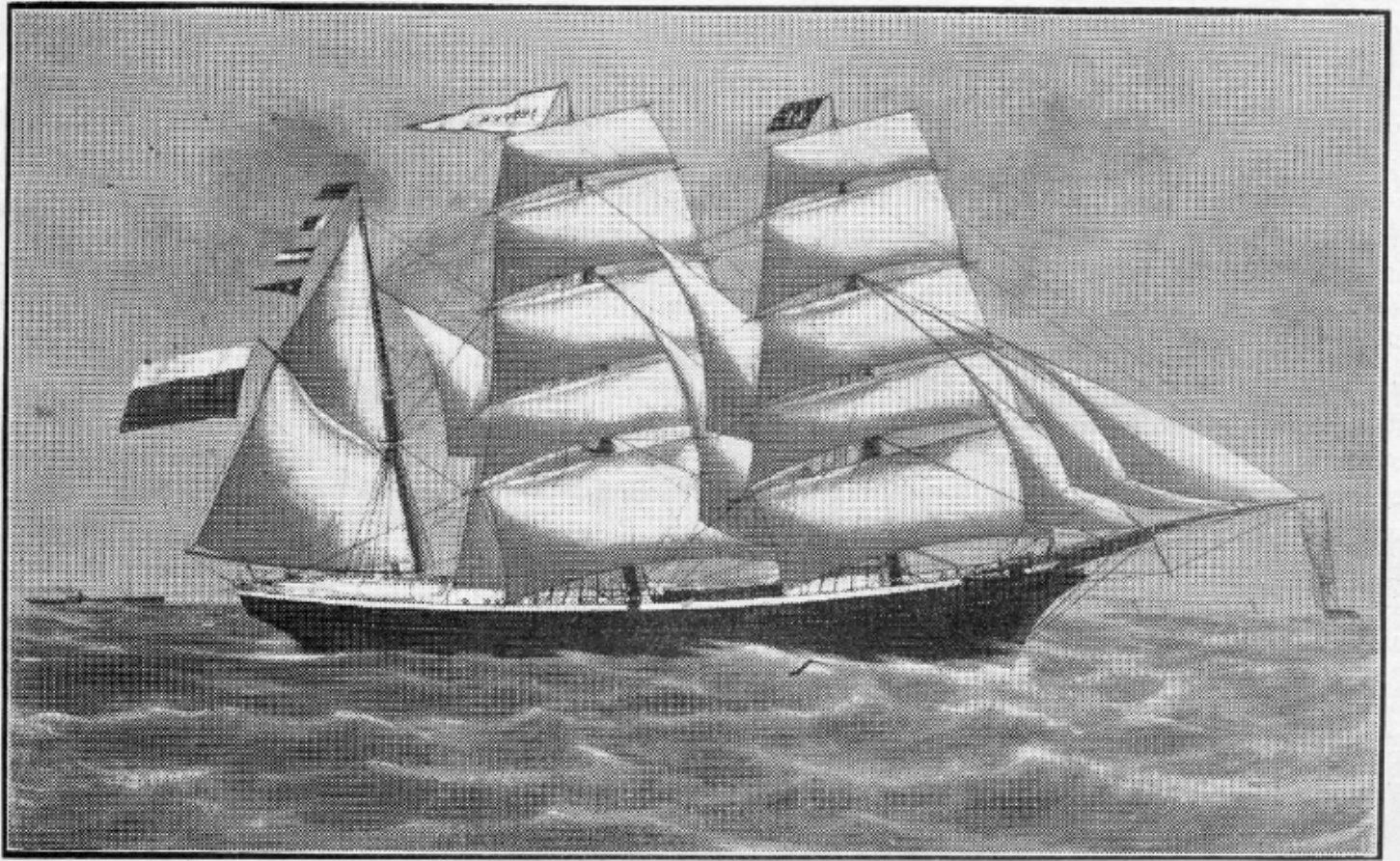
But he is gone now the noble man; the diligent spirit has fled, the generous hand has withered!

Sleep well, you good old man, the long rest after the slow, beautiful work! It is not only the spouse, children and grandchildren who stand mourning at your bier; it is a whole society and a thousand of these children of poverty, whose support you were in life, send down a tear-dew of sorrow over the soon-forever closed grave. Honor and blessing upon your memory!”

The pictures showing Carl Gustaf Wolff's ship have been published in the article “Konsuli Carl Gustaf Wolff ja nöh uljas purjeilavastonsa, Vaasalainen, joka initiati tägjin käsän, mutta tuli Pohjoisemaiden suirmaksi purjelaivanvarustajaksi.” in Vaasan Kauppaseuran 50-year publication, year 1940, printed in Vaasan Kirjapaino.

FAMA, v. 1839 rakennettu parkkilaiva, jonka englantilaiset kaappasivat 1854 Englannin kansallisessa St. Catharinan luona.

JUPITER, v. 1853 rakennettu parkki, jonka Wolff myi v. 1854 Karlskronassa.

In Ukrainian

Ким був Карл Густав Вольф?

Одним із найважливіших мешканців Васи в 19 столітті, ймовірно, був цей дивний чоловік, Карл Густав Вольф. Без нього Вася, ймовірно, виглядала б зовсім інакше, ніж сьогодні.

Ця стаття була опублікована у Vasabladet 8.8.1868 і дає гарне уявлення про його важливість для міста:

Пам'ятна промова, яку мер Ельфінг виголосив на похоронах комерційного радника Вольфа:

«Карл Густав Вольф народився у Свеаборзі 27 жовтня 1800 року. Його батько, Йохан Дідрік Людвіг Вольф, був лідером шведського військового оркестру у фортеці.

У 1801 році син супроводжував своїх батьків до Порі, де у дев'ятирічному віці втратив батька, і, на щастя безгрошівного дому матері, у віці дванадцяти років йому довелося самостійно шукати засоби до існування. У 1812 році він обійняв посаду в торгівлі, а в 1818 році переїхав торговим помічником до Васи. Через сім років, або в 1825 році, Карл Густав Вольф отримав стипендію внутрішнього та зовнішнього торговця у Васи. Тоді він розпочав свою комерційну кар'єру, як то кажуть, з двома порожніми руками, але в душі жвавого молодого чоловіка вже лежала обіцянка видатного місця, яке він одного дня займе у світі бізнесу.

Карл Густав Вольф, який спочатку був пов'язаний з іншим торговцем, рано націлився на судноплавство, але лише в 1836

році його перше власне судно було спущено на воду; і саме з цього часу його підприємницька діяльність фактично набула того напрямку, який потім став її основним.

Обдарований світлим розумом і гострим діловим поглядом, Карл Густав Вольф, завдяки успіху, рік за роком все більше і більше розширював свій судноплавний бізнес і, хоча під час останньої війни значною мірою розтрачений і знищений, його флот, тим не менш, незабаром знову виріс; воно простягало своє полотно в далеких морях і не тільки робило свого власника відомим і шанованим у своїй та чужих країнах, воно також приносило шану фінській батьківщині.

Карл Густав Вольф побудував і обладнав не менше 47 кораблів, а їх загальний тоннаж перевищує 9000. Він був найбільшим судновласником не тільки у Фінляндії, але й у всьому північному регіоні.

Яке благословення принесла така діяльність місту, яке мало щастя бути його штаб-квартирою, неможливо навіть коротко підрахувати. Згадаймо лише, що сотні матросів мали прибуток для себе та своїх, служачи на його флоті; що тисячі інших брали свій насущний хліб з його рук; вся лісова продукція, особливо в наступні роки, мала в нього покупця на необмежену кількість і за ніколи не зниженими цінами, і що йому одному визнавалося понад одну двадцяту муніципальних податків для міста проти однієї десятої частини витрат бідних і більше ніж чверть буржуазного податкового язика.

Його благодійність була великою, і саме в часи бідності та лиха, які щойно минули, ця благодійна організація здобула багате поле для своєї благодійної діяльності.

Як часто не бачили його протягом останньої зими серед цих голодуючих натовпів, які шукали допомоги в інших проти голоду, як часто не бачили його щедрою рукою, що роздавав засоби для життя сотням з них одночасно! Багато тремтячих від жахів голоду голосів, багато заплаканих материнських очей, багато ніжних дитячих голосів посилали своє вдячне благословення старим, відчували благодійника.

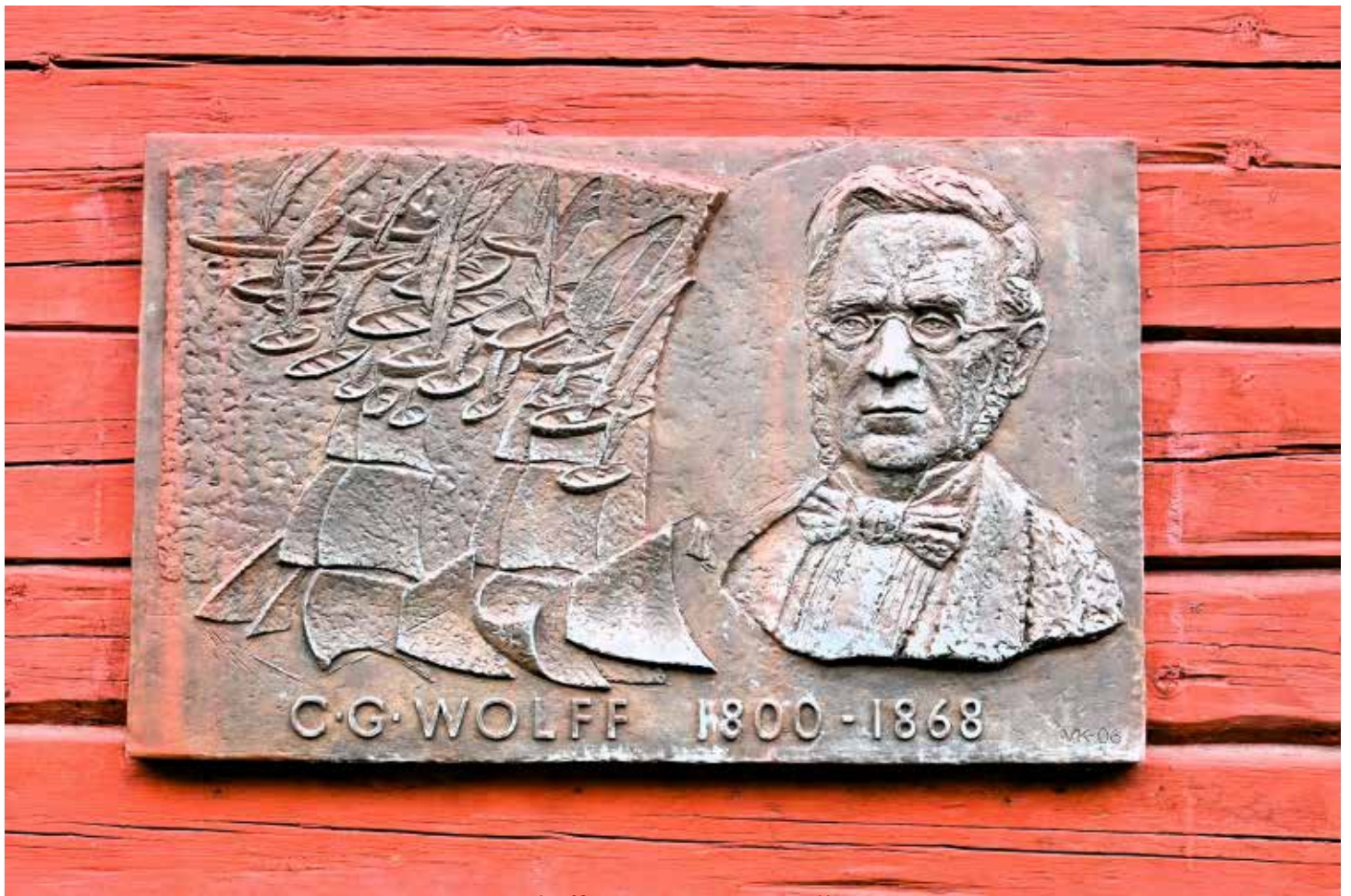
Але тепер він пішов, благородна людина; дух старанний утік, щедра рука всохла!

Спи спокійно, старий добрий, довгий відпочинок після

повільної, гарної праці! Не тільки дружина, діти та онуки стоять у скорботі біля вашого лежка; це ціле суспільство і тисячі цих дітей злиднів, опорою яких ти був у житті, спускають сльозу-росу скорботи над незабаром закритою могилою. Шана і благословення вашій пам'яті!»

Фотографії корабля Карла Густава Вольфа опубліковано в статті «Konsuli Carl Gustaf Wolff ja nöih uljas purjeilavastonsa, Vaasalainen, joka initiati tägiin käsin, mutta tuli Pohjoisemaiden suirmaksi purjelaiavanvarustajaksi». у 50-річній публікації Vaasan Kauppaseuran, 1940 рік, надруковано у Vaasan Kirjapaino.

*Relieffi Merimuseon seinällä
En relief på Sjömuseets vägg
A relief on the wall of the Sea Museum in Vaasa*

Wolffintie 32
Wolffskavägen 32

*Wolffin nimi näkyy Vaasassa kaupunkikuvassa
Det Wolffska namnet syns ännu i stadsbilden i Vasa
A street and a Café is named after C.G. Wolff*

*Wolffska huset vid övre torget i Vasa. Byggdes 1868, revs 1960 och där finns nu Rewell Center.
Wolffin talo Vaasan ylätorilla. Rakennettu vuonna 1868, purettu vuonna 1960, ja nyt siellä on Rewell Center.*

*Carl Gustaf Wolffs grav, Kapellbackens begravningsplan
Carl Gustaf Wolffin hauta Kappelimäen hautausmaalla*